

Genesis 6, 1-8 – Synové božští a dcery lidské

¹ Bylo *nebylo*¹, že se člověk² začal³ *znesvěcovat zabíjením mečem a také tím, že zmnožil svůj počet na tváři této země. A dcery plodil, a ty se rodily*⁴ jemu...

² A tu (u)viděli synové Boží⁵ dcery člověka, že jsou vynikající. Oni si proto brali z nich ze všech za ženy ty, které si sami vybrali.⁶

³ A nato řekl Hospodin: „*Přece se nebude můj Duch zastávat*⁷ toho člověka a *zůstávat* v něm⁸ na věky, *když již* v něm také je!⁹

⁴ Zatracené obrovské zrůdy¹⁰ povstaly v zemi za oněch dní! A(le) také potom tomu bývalo *stejně* tak, jakmile přicházivali synové Boží za dcerami člověka¹¹ – a byli plodní, *tudíž* jim ony rodily... Tot' oni hrdinové, kteří jsou od starodávna z *pravěku*, tohoto jména *hodni*.

1 V hebr. je וַיְהִי , – *vajhi* které znamená toliko „stalo se“, „bylo (tomu tak)“... Avšak kráčí též o makro-syntaktický signál pro další vyprávění, zde ještě – před potopou (čili „předpotopní“) – pohádka-mýtus.

2 V hebr. je zde použito podst. jm. בְּנֵי אָדָם – *ha-^adam* v sg. a se členem, což označuje „celý lidský rod“, „člověka obecně“, tedy: „lidstvo“.

3 Hebr. sloveso חָלַל – *ch-l-l* nabývá významu „začít (*s něčím*)“ jen menšinou (a právě jen ve zde použitém Hif), vedle toho však znamená především: 1. „znesvětit“ či „znečistit“ a 2. „probodnout / proklát (mečem)“.

4 Zde užitá hebr. sloveso יָלַד – *j-l-d* je rodově neutrální, protože znamená u mužů „plodit“, kdežto u žen „rodit“; zde se to pokouším vystihnout.

5 Dosl. z hebr.: בְּנֵי הַאֱלֹהִים – *bnej ha-^elohím*, tj. buďto „synové toho Boha/Božstva (tedy Hospodina)“, „synové (jiného / cizího) božstva (sg.) / (jiných / cizích) božstev (pl.)“, „synové božští (kvalitou?)“... BKr a B21 (podle ní?) volí: „synové Boží“, kdežto ČEP se svou (de)mytologizační tendencí čte „synové Božští“; LXX čte „οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ – *hoi hyioi tú theú*“, tedy „synové Boha“ (genitiv); Vulgáta čte: „filii Dei“, tedy „synové Boží / Boha“ (genitiv). O koho tu však jde? Jsou možné v zásadě tři výkladové cesty:

1. **andělé** – přičemž toto pojmenování pro anděly se užívá ještě v knize Jób (srov. a viz Jób 1,6; 2,1 a 38,7), jsou-li myšleni andělé, myslí se zejména na „**anděly padlé**“, jinak zde vyvstává problém s teologickým předpokladem bezpohlavnosti andělů (i když je otázkou, nakolik je tento předpoklad pozdější teologie vlastní době vzniku tohoto textu), což představa „pádu“ řeší tím, že padlí andělé jsou naopak radikálně pohlavní a sexuchtiví...
  2. **králové** – neboť všichni blízkovýchodní králové se považovali alespoň za oblíbence božstev, když ne již za děti či vtělení bohů, anebo bohy přímo...
  3. **míšenci** – mužských potomků z pokolení Šetova (srov. Gn 4, 25 a pak hlavně rodokmen, jenž jde právě po mužských potomcích [!], z Gn kap. 5 [od Adama, přes Šeta až po Noeho]) – důležité je samo jméno שֵׁת – *Šet* (BKr: Set), které znamená „vložený“ (jako náhrada za zabitého Ábela a Bohem [p]odepsaného Kaina), přičemž toto jméno je posléze (epigrafně) doloženo i jako vlastní jméno Izraeli nepřátelského arabského kmene, nás však více zajímá to, že jméno tohoto kmene nějak souvisí se jménem egyptského faraona – a tudíž potomka božstev (!) – *Sutecha*... – s dcerami z pokolení Kainova?
  4. **incest** – takovýto výklad připouští Vulgáta, když čte: „*filias eorum*“ – „jejich (vlastní) dcery“, že tu tedy byl pokus vytvořit jakousi „nadlidskou“ linii?
- 6 Zde jde o hříšné jednání, neboť pro staroorientální svět byl sňatek bez pozeňání rodičů (kterýžto by jim nebyl po vůli) neodpustitelným hříchem a zpronevěřením se tradicím.
- 7 Je zde užito tvaru od slovesa דָּן – *d-v-n* tedy „zastávat se“, což je slovesný kořen blízce příbuzný slovu דָּן – *d-j-n* tedy „obhajovat (u soudu)“, „soudit“.
- 8 Snaha o to, abych za pomoci rozšíření slovesného tvaru vystihl podivnou a pozoruhodnou (! – možná vyšínutí z ní) vazbu $\text{דָּן בְּשֵׁם ה'$ – *d-v-n b-seg-gam* – dosl. „zastávat se v kterém tam“.
- 9 Tady vidíme, oč vlastně jde: V **člověku (zatím ještě) zůstává Duch Boží, který do něj byl vdechnut při stvoření** (srov. Gn 2,5), **ovšem hříchem – zde sexuálním** (Což je ovšem v hebr. myšlení terminologie užívaná pro hřích obecně!) – **člověk tuto mimořádnou Boží přítomnost ztrácí!** Hřích odděluje člověka od Boha, proto Bůh pronese i následující slova rozsudku (o trestu)... **Přítomnost Božího Ducha si** (a jiným) **nelze zajistit** magicky (a to ani sňatkovou politikou, že by se přenášel „dědičně“!), protože **jde o akt Boží svrchované milosti!**
- 10 V hebr. הַנְּפִלִים – *han-ⁿfilím*, sg. נָפִיל – *náfil* je zvláštní termín, který pro vystižení věci raději překládám třemi slovy, protože: 1. samo slovo je odvozeno od slovesného kořene נָפַל – *n-p-l* znamenajícího „padat“, „napadat“, „přepadat“ atp., ale také „klesnout“, „položít (se)“ atd., vedle toho pak „potratit“ (!); 2. příbuzné termíny jsou נַפְלֹת – *naflót* – „zázrak“, „divy“, „ נֶפֶל – *nefel* – „potrat“, „ מָפֹל – *mapól* – „odpad“, „ מַפְּלָה – *mapála* – „ruina“, „zřícenina“ a „ מַפֵּלֵת – *mapelet* – „mršina“, „rozpadající se (cosi)“; 3. v LXX je použit termín γίγαντες – *gigantes* (sg. γίγας – *gigas*), Vulgáta užívá lat. ekvivalent „*gigantes*“, přičemž se jedná o docela zvl. druh obrů, protože podle starořecké mythologie šlo o potomky starších božstev nežli byla božstva olympská (konkrétně Gáie – země a Úrana), se kterými vedli boj, odtud termín „*gigantomachie*“ (oblíbený umělecký motiv antický).
- 11 Údaj lze pochopit v zásadě dvěma způsoby:

⁵ A tu (u)viděl Hospodin, že se zlo toho člověka rozhojnilo v zemi a že každý záměr myšlenek srdce jeho je pouze a jen zlý, a to každodenně.

⁶ A proto litoval Hospodin, že v zemi učinil toho člověka, a trápil se v srdci jeho, že se *zpitvořilo stvoření a místo Boha přišla modla do srdce jeho*¹².

⁷ Načež řekl Hospodin: „Vymažu a srazím¹³ člověka, jehož jsem stvořil¹⁴, z tváře této země, a to od člověka až po zvíře, včetně drobných živočichů¹⁵, nevyjímaje ptáky nebeské, neboť lituji toho, že jsem je učinil¹⁶. — On je *toliko* maso¹⁷, ať si je dnů jeho *nanejvýš* sto dvacet let!¹⁸

⁸ Avšak Noemu Odpočínutému¹⁹ byla poskytnuta milost v očích Hospodinových.

– [5] petucha –

---

1. Budťo tak, že se na zemi najednou „z-Bůh-darma“ :-)- pro lidský hřích (?) – vyskytli zrudní obři, kteří navíc byli s lidmi plodní, čímž vznikaly jen další zrudy a zrudičky...

2. anebo jde o to, že taková situace může nastat v zásadě kdykoli, ano třeba i po potopě, čemž nasvědčuje i druhý výskyt termínu הַנְּפִלִים – *han-n'filím* v Nu 13,33, kde čteme: „*Viděli jsme tam* (jako zvědové v zaslíbené zemi) *zrudy – Anákovci totiž patří ke zrudám – a zdálo se nám, že jsme nepatrní jako kobylinky, vskutku jsme v jejich očích byli takoví.*“ Tyto zrudy se jmenují podle svého praotce אָנָק – *Anáq* (BKr: Enak) – což je něco jako „Krkavec“, „(člověk)-dlouhokrký“, anebo naopak „Škrtič“ či „Rdousič“...

12 Hebr. sloveso עָצַב – *‘a-c-b*, jež znamená 1. „trápit se“, ale méně často i 2. „utvořit (něco – povětšinou divně, špatně)“, tudíž „zpi-tvořit (něco)“; toto se pokouším ve svém překladu vystihnout. Pokouším se ovšem vystihnout i dvojznačnost výrazu לְבָי – *l-bá-vó* – „k-srdci-jeho“, kde není jasné, jde-li o trápení Boha (o sobě) či o jeho trápení v srdci člověka, kde by měl být přítomen svým Duchem svatým (?).

13 Užité sloveso מָחָה – *m-ch-h* má dva relevantní významy 1. „vymazat“, „smazat“ atp. a 2. „narazit (zvl. válečným beranem)“, pak má i jeden význam irelevantní „obsahovat morek“ (v Pu); snažím se obsáhnout oba relevantní významy.

14 Sloveso בָּרָא – *b-r-‘a* které je vyhrazeno pro „(s)tvoření Boží“.

15 Hebr. výraz הִקְשָׁה – *remeš* znamená též „plaz“, od slovesa רָמַשׁ – *r-m-š* – „hemžit se“.

16 Běžné sloveso pro děláni: עָשָׂה – *‘a-š-h*.

17 Hebr. בָּשָׂר – *básár* znamená dosl. „maso“ (často dokonce nějaký konkrétní kus masa), ale též „tělo“ ve fyzickém slova smyslu; tomu plně odpovídá střec. σαρκῆς – *sarx*.

18 Číslo z oboru posvátné matematiky 12 × 10.

19 Hebr. נֹחַ – *Noach* – „Odpočínutí“. Jméno, které stojí na konci „rodopisu“ v 5. kap. Gn s sebou a v sobě nese podobné nebezpečí jako jméno první – Šét –, vždyť i v případě Noeho / Noacha je doloženo arabské jm. *Nuhai* či churrijské jméno *Nahmulet*, přičemž to vše v sobě nese cosi jako „(božský) Utěšitel“, jenže v hebr. myšlení a tradici je takovéto jednání vyhrazeno toliko Hospodinu samému, což věděl a chápal právě a jen Noe.